

at der er en Frygt til Stede for, at de allerede bestaaende Husmandslodder ville forsvinde, hvis man ikke vedtager et saadant Forslag. Nu kan det maaske ses saaledes, at det er de større Jordbesiddere, der have Interesse af at købe disse Husmandslodder og lægge dem til deres Jorder, og derfor give en god Betaling, men man kan ikke blive fri for den Tanke, at der ogsaa er en Tilbøjelighed til Stede hos Husmændene til at afhænde deres Jorder, hvilket jo ikke taler synderligt til Fordel for det andet Lovforslag, der har til Hensigt at stifte endnu flere Huse, og kan man bygge paa, hvad det ærede Medlem for Ribe (Bust) nu sagde, skulde man synes, at der allerede i Forvejen er Overflodighed paa Huse. Jeg er ikke saaledes inde i disse Forhold, at jeg tør sige det bestemt, men jeg synes, at der er noget, som taler for, at det er Tilfældet. Den ærede Forslagsstiller af det første af de foreliggende Forslag udtalte i Tordags, at vilde man gaa ud paa Sjælland, vilde man paa meget korte Strækninger se en Mængde Husmandslodder, der ere nedlagte og sammenlagte med andre Ejendomme. Det taler heller ikke til Fordel for Tanken om flere Husmandslodder. Hvad er Grunden dertil? Der maa dog være Grund til, at der ikke er stærkere Rist om Husmandslodderne, men at der egentlig er Tilbøjelighed til at nedlægge dem. Hvad Grunden er, skal jeg ikke gaa nærmere ind paa; det kan mulig være Mangel paa Driftskapital, og da synes jeg, at vi let maa kunne blive enige om, at skulle vi have Husmandslodder her i Landet, maa der ogsaa Driftskapital til, thi ellers ville Ejerne vistnok ønske at komme af med dem hurtigst muligt. Om det overhovedet vil være rigtig at lægge et saadant Vaand eller en saadan Servitut paa de allerede bestaaende Husmandslodder, er et andet Spørgsmaal. Jeg betvivler det, thi jeg gaar ud fra, at Husmandsloddernes Værdi vil svækkes. Jeg kunde drage mange Eksempler frem derpaa, men skal kun nævne det ene, at en Husmand, der ejer et Hus, vil være meget uheldig stillet, naar han ikke kan sælge det, uden at Kommunalbestyrelsen vil samtykke deraf. Naar en Mand ikke kan sælge sin Lod uden Kommunalbestyrelsens Samtykke, vil det gøre et stort Skaar i hans Ejendomsret og skade ham betydeligt. Derfor er jeg meget bange for at lægge en saadan Kapsum paa de allerede bestaaende Husmandslodder. Det kan være, at det ikke er saa farligt, som jeg ser det, men jeg tror under alle Omstændigheder, at man let kommer til at begaa en Uretfærdighed over for dem, der for nærværende Tid sidde inde med Husmands-

lodder. For øvrigt skal jeg ikke opholde mig længere ved dette Lovforslag.

Jeg har taget Ordet væsentlig for at omtale det andet Lovforslag. Det kan ikke nægtes, at dette Lovforslag om Nedsættelse af en Landbokommisjon har her i Tinget mødt en overordentlig Velvilje. Alle Talerne paa en enkelt nær, som mente, at der ikke vilde komme noget ud deraf, havde været tilfredse dermed. Og naar dette Forslag har mødt denne Velvilje hos Tingets Medlemmer, tror jeg, at Grunden maa søges deri, at alle føle, at Landarbejderne trænge til at hjælpes, da de leve under ulykkelige økonomiske Raar, og deraf, at alle ere bejælede af den Tanke, at der i Birteligheden bør gøres noget for Landarbejderne. For saa vidt som dette har været det ledende hos dem, der have talt, og for saa vidt som det er derfor, de have modtaget Lovforslaget med Velvilje, kan jeg være med til at samme Grund til at modtage det med Velvilje. Men noget andet bliver det, om man tror, at der i Birteligheden ved, at der nedsettes en Kommisjon, kan komme noget frem, der kan komme til at gavne de betrængte og daarligt stillede Landarbejdere. Det bliver et andet Spørgsmaal, om denne Kommisjon i det hele taget kan magte den Opgave, der vil blive lagt paa dens Skuldre, og tilfredsstille de Forhaabninger, man stiller til den, og det vil vist nok blive et meget stort Spørgsmaal. Jeg erindrer saaledes, at det ærede Medlem, der var Ordfører for Forslagsstillerne ved Forelæggelsen af denne Række Forslag, vedrørende Agrarspørgsmaalene, det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgfreds (Vojen) udtalte, da han kom til at behandle dette lille Lovforslag om Nedsættelsen af en Kommisjon, at man her stod over for en af de største Samfundsopgaver, nemlig den at løse Arbejderspørgsmaalet, specielt Landarbejderspørgsmaalet, og at det var hans Overbevisning, at det ogsaa kun lod sig gøre gennem Udtykning af Jord til Husmænd. Han saa deraf en Begyndelse, men ikke andet, til at løse Landarbejderspørgsmaalet. Hvis jeg kunde se saaledes paa det og tro derpaa, vilde jeg hilse Forslaget med Glæde, men jeg er noget bange for, at man der som alle Begne, hvor Talen er om at løse Arbejderspørgsmaalet, vil blive stiftet i sine Forventninger.

Det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgfreds (Clausen), der i Forgårs var Ordfører for Forslagsstillerne ved Behandlingen af dette Forslag, stillede ellers overordentlig store Forhaabninger til Kommissionens Arbejde og de Resultater, der skulde komme ud deraf, men der var noget